

Tal-, språk- och kommunikationsstörningar hos vuxna II

Speech language and communication disorders in adults II
15 hp

Programkurs

8LGA51

Gäller från: 2026 HT

Fastställd av	Huvudområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Logopedi	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2025-03-24	Avancerad nivå	A1N
Reviderad av	Utbildningsområde	
	Medicinska området	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
	Övrigt inom medicin	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2026		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för biomedicinska och kliniska vetenskaper		

Kursen ges för

- Logopedprogrammet

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs godkända betyg på kurserna Klinisk logopedi och professionellt förhållningssätt I, 4,5 hp (termin 3), Tal- språk- och kommunikationsstörningar hos barn och unga I, 19,5 hp (termin 3), Röststörningar och störningar i talets flyt I, 6 hp (termin 3) samt Tal- språk- och kommunikationsstörningar hos vuxna I, 15 hp (termin 4) på Logopedprogrammet.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- integrera teoretiska kunskaper och forskningsevidens som underlag för det logopediska arbetet med vuxna med neurogena kommunikationsstörningar med beaktande av såväl medicinska bakgrundsorsaker och funktionstillstånd som individuella faktorer
- kritiskt värdera och teoretiskt motivera olika former av logopediska insatser för vuxna med neurogena kommunikationsstörningar
- förklara prioritering av information från olika källor såsom formell testning, dynamisk bedömning, delaktighet, omgivningsfaktorer samt information från andra samverkande professioner i utredning och framtagande av interventionsmål
- förklara betydelsen av att beakta mångkulturella aspekter och flerspråkighet i planering av utredning och intervention vid neurogena kommunikationsstörningar hos vuxna
- förklara psykosociala konsekvenser av neurogena kommunikationsstörningar hos vuxna

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- beakta medicinska bakgrundsorsaker, funktionstillstånd och individuella faktorer vid utredning och intervention av vuxna med neurogena kommunikationsstörningar
- göra adekvata prioriteringar grundade i teoretiska kunskaper om utredning och intervention
- föreslå hjälpmedel för att underlätta kommunikationen för vuxna med neurogena kommunikationsstörningar

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- planera utredning och intervention av kommunikationsstörningar hos vuxna utifrån en helhetssyn och relaterat till vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter inkluderande ett mångfaldsperspektiv.

Kursinnehåll

Kursen behandlar fördjupade kunskaper om:

- medicinska orsaker till kommunikationsstörningar hos vuxna med neurologiska sjukdomar och skador samt medicinska komplikationer
- kognitiva sjukdomar/demenssjukdomar
- kognitiva eller pragmatiska kommunikationsstörningar, exempelvis i samband med skador i icke-dominant (höger) hemisfär eller kognitiva sjukdomar
- kommunikation i samband med hjärnstamsskador, trakeotomi och ventilatorvård
- olika former för analys av kommunikation vid neurogena kommunikationsstörningar
- flerspråkighet i samband med neurogena kommunikationssvårigheter hos vuxna
- alternativa och kompletterande kommunikationssätt
- logopediska arbetsformer såsom direkt och indirekt intervention, konsultativt arbete samt arbete i team
- logopediska insatser relaterade till patientens behov i olika skeden av vårdkedjan samt aktuell lagstiftning
- planering av utredning, diagnostik och intervention med en helhetssyn på personen och dennes sociala kontext
- psykosociala konsekvenser av kommunikationsstörningar hos vuxna

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna. Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen. Medicinska fakultetens utbildningar samverkar under utbildningstiden i återkommande interprofessionella moment. Interprofessionellt lärande innebär att studenter från flera professioner lär med, om och av varandra. Denna arbetsform stimulerar och stödjer studentens utveckling av professionell kompetens, samt förbereder studenten för interprofessionellt lagarbete och samverkan i den kommande yrkesutövningen.

Arbetsformer i denna kurs är arbete i basgrupp, seminarier, före- och efterläsningar, studieuppgifter och workshops.

Examination

Kursen examineras genom en individuell skriftlig salstentamen, skriftliga inlämningsuppgifter individuellt och i grupp samt muntlig examination vid seminarier.

Därutöver krävs aktivt deltagande i obligatoriska moment för godkänt på kursen. Obligatoriska moment på denna kurs är basgruppsarbete, seminarier och workshops.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för Logopedprogrammet. Obligatorisk kurslitteratur finns ej. Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av institutionsstyrelsen vid institutionen för Biomedicinska och Kliniska Vetenskaper, BKV. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Om det finns synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.